

Karatasi ya Ukweli 3

Kukuza Usawa wa Kijinsia na Heshima

Jamii ya Australia imejengwa juu ya haki, fursa na chaguo kwa watu wote. Tunathamini usawa katika wanaume na wanawake, na kila mtu ana haki ya kuishi bila vurugu.

Kufikia usawa wa kijinsia kunaweza kuzuia ukatili dhidi ya wanawake. Australia imefanya maendeleo makubwa kufikia usawa wa kijinsia katika miongo ya hivi karibuni.

Usawa wa kijinsia katika Australia

Serikali za Australia na Australia Kusini hufanya kazi kwa kushirikiana na watu binafsi, familia, jamii, maeneo ya kazi, biashara, na vikundi vya kidini kujenga tamaduni za heshima na usawa kusaidia kuzuia unyanyasaji wa nyumbani, familia na kijinsia (DFSV).

Australia Kusini ilikuwa nafasi ya kwanza nchini Australia na ya nne ulimwenguni kuwapa wanawake haki ya kupiga kura. Ilikuwa pia nafasi ya kwanza ulimwenguni kutoa fursa kwa wanawake kusimama kuchaguliwa kwenye Bunge na kushiriki katika kuunda jamii yetu kama viongozi na watoa maamuzi.

Sheria za Australia na Australia Kusini zinakuza usawa wa fursa, kuzuia ubaguzi, kutohamasisha ubaguzi, na kuwezesha watu kushiriki katika maisha yetu ya umma, kiuchumi na kijamii. Pia wamewapa wanawake ulinzi wa kisheria kutoka kwenye ubaguzi wa kijinsia na unyanyasaji wa kijinsia.

Sheria hizi zinamaanisha kuwa wanawake wana haki ya:

- kuwa huru kifedha kwa kupata na kudhibiti mapato yao;
- kufanya kazi katika kazi yoyote;
- kusawazisha kazi na majukumu ya kujali, kuititia haki kama vile likizo ya wazazi ya kulipwa; na
- kuishi bila ubaguzi wa kijinsia na unyanyasaji.

Katika Australia kila mtu ana haki ya kuchangia na kushiriki kwa usawa. Wanawake hushiriki katika maeneo yote ya wafanyakazi, wakiwatia moyo wanawake na wasichana wengine kufikia uwezeshaji wa kiuchumi.

Kuwawezesha wanawake kufikia uwezo wao kama viongozi na watoa maamuzi pia ni muhimu kufikia usawa wa kijinsia. Serikali ya Australia Kusini inaongoza kwa mfano, kudumisha asilimia 50 ya uwakilishi wa wanawake kwenye bodi na kamati zake.

Mafanikio ya michezo ya wanawake huadhimishwa kote Australia na umaarufu wa michezo ya wanawake unaendelea kuongezeka, haswa tangu kuanzishwa kwa wasomi wa AFLW, Australia inatawala ligi ya mpira wa miguu kwa wachezaji wanawake.

Haki na matarajio haya yanatumika kwa kila mtu anayeishi Australia.

Kukosekana kwa usawa wa kijinsia na unyanyasaji wa nyumbani, kifamilia na kingono (DFSV)

Utafiti unaonyesha kwamba imani kadhaa za kibaguzi na hatari zinachangia DFSV:

- Kukosekana kwa usawa kati ya wanaume na wanawake;
- Matarajio na maoni yaliyowekwa juu ya majukumu ya wanaume na wanawake; na
- Mitazamo ya kijamii inayotetea ukatili wa wanaume kwa wanawake.

Imani hizi zinaweza kusababisha wanawake kuchukuliwa kwa heshima kidogo na hadhi katika uhusiano wao na katika jamii.

Kupinga imani hizi na kubadilisha tabia zinazohusiana ni ufunguo wa kufikia usawa wa kijinsia na kupunguza DFSV.

Ninaweza kufanya nini?

Mitazamo, imani na tabia zinazounga mkono unyanyasaji dhidi ya wanawake hujifunza lakini lazima ipingwe na inaweza kubadilishwa.

Watu na jamii wanapinga imani mbaya na kuchukua hatua kuzuia tabia isiyofaa na ya dhuluma kwa:

- Kushiriki katika mipango inayoendeleza heshima kati ya wanaume na wanawake;
- Kuchukua hatua kuhamasisha usawa na heshima;
- Kuunda uelewa wa DFSV;
- Kuwa na majadiliano juu ya DFSV; na
- Kujenga ushirikiano na kutetea mabadiliko ili kuimarisha kazi zao kuzuia DFSV.

Kila mmoja wetu ana jukumu la kuhusika. Pamoja tunaweza kusaidia kuzuia DFSV.

Hii ni mojawapo ya Karatasi 4 za Ukweli kwenye DFSV. Ili kujua zaidi juu ya kukuza usawa wa kijinsia na heshima angalia Karatasi ya Ukweli ya 4. Habari zaidi juu ya kutambua na kusaidia DFSV, inapatikana katika Karatasi za Ukweli 1 na 2.